

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-232/18-C

Název	Dětský domov, Žichovec 17
Sídlo	Strunkovice nad Blanicí, Žichovec 17, 383 01 Prachatice
E-mail	reditel@ddzichovec.cz
IČ	63284383
Identifikátor	600028321
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Josef Peiker
Zřizovatel	Jihočeský kraj
Místo inspekční činnosti	Strunkovice nad Blanicí, Žichovec 17, 383 01 Prachatice
Termín inspekční činnosti	20. 3. – 22. 3. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu dětského domova a jeho souladu s právními předpisy (podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů).

Charakteristika

Príspevková organizace (ďalej „školské zariadenie“ alebo „zariadenie“) vykonáva činnosť detského domova a školskej jedálne v súlade so zápisom do školského rejstříku. Miestom poskytovaného vzdelávania a školských služieb je Žichovec 17, Strunkovice nad Blanicí.

K dátumu inspekčnej činnosti bolo v zariadení evidované celkom 30 detí (tri deti sú pres týden v domovom mládeže), ktoré boli umiestnené vo štyroch rodinných skupinách (najvyšší povolený počet lôžok 32). Tri deti mali povolený pobyt mimo zariadenia, jedno sa liečilo v nemocnici, jedno dieťa bolo na úteku.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepcie rozvoje školského zariadenia je súčasťou školského vzdelávacieho programu, je reálna a stanovuje ciele a priority, ktoré chce školské zariadenie v najbližšej dobe realizovať. Organizačné a kontrolné právomoci sú účelne delegované hlavne na vedúcu vychovateľku, čiastočne tiež na vedúcu jednotlivých rodinných skupín. Ředitel pravidelne hodnotí stav vo všetkých pedagogických oblastiach a výsledky implementuje do praxe. Školský vzdelávacie program zariadenia je pruběžně aktualizován a doplňován, což podporuje rozvoj školského zariadenia. Vnitřní kontrolní systém vhodně postihuje chod školského zariadenia, kontrolné a hospitačné činnosti vykonáva ředitel a vedúcu vychovateľku. Poznámky z hospitačnej a kontrolnej činnosti sú projednávány na pravidelných poradiach, kde sú navrhované opatrenia na zlepšenie činnosti jednotlivých rodinných skupín. Tato setkání všech pedagogů podporují komunikaci mezi jednotlivými pedagogickými pracovníky navzájem i jednotné výchovné pôsobenie na deti. Vnitřní informační systém organizace je v elektronickej podobe, je prehľadný, funkčný a vytvára dobré podmienky pre vzájomnú spoluprácu všetkých pedagogů. Školské zariadenie nezaisťuje prístup pracovníkov k supervízi vykonávanej externým, nezávislým a kvalifikovaným supervízorom. Nenabízí tak pedagogickému sboru možnosť vnímať a reflektovať inak vlastnú prácu a vzájomné vzťahy pedagogů s deťmi či lepšie porozumieť problematickým situáciám v zariadení a nachádzať pre nich nové riešenia.

Ředitel zariadenia splňuje zákonom stanovené podmienky pre výkon svojej funkcie, bol jmenován na základe výsledku konkurzného řízení. Pedagogický sbor tvorí včetně ředitele 14 pedagogických pracovníků (devět vychovatelů a čtyři asistenti pedagoga zajišťující noční provoz). Vedúcu vychovateľku dokončuje požadované vzdelanie, je zamestnaná v súlade s právnymi predpismi, ostatní pedagogové splňujú požiadavky na odbornú kvalifikáciu. Všichni pedagogičtí pracovníci splňují předpoklady psychické způsobilosti, podmínku bezúhonnosti splňují všichni zaměstnanci. Ředitel zariadenia plánuje a podporuje ďalšie vzdelávanie pedagogických pracovníkov formou vzdelávacích akcií i samostudia so zameraním na problematiku výchovy v detských domovoch. Aktuálně je jedna pedagogická pracovníce přihlášena na dlhodobý sebezkušenostní psychoterapeutický kurz, jehož absolvovaním získá pre zariadenie prínosné dovednosti v individuálnej i skupinovej terapii.

Materiální předpoklady pro výchovně vzdelávací činnost podle požadavků realizovaného školského vzdelávacieho programu má školské zariadenie veľmi dobré. Budova je upravená tak, že jednotlivé rodinné skupiny využívajú priestory, ktoré majú charakter bežného bytu, ktorý sa skladá z obývacích hal, troch lôžnic, kuchyne, skladu a hygienického zariadenia (koupelna a WC). Součástí rodinných skupin je i pokoj vychovatelů. Byty sú po materiálnej stránke dobre a účelne vybavené. Deti sa podieľajú na úprave a výzdobe interiéru svojich pokojů i spoločných priestorov. Pro venkovní aktivity slouží dětem víceúčelové hřiště s umělým povrchem a rozsáhlá zahrada. Všetchny deti majú k dispozícii vlastnú uzamykatelnú skříňku.

Zařízení zabezpečuje nad dětmi náležitý dohled a k zajištění bezpečnosti jim poskytuje nezbytné informace, o případných úrazech vede předepsanou dokumentaci. Vstupy do budov jsou technicky zajištěny proti vniknutí cizích osob. Možné bezpečnostní riziko může představovat v určitých situacích noční služba, která je u čtyř rodinných skupin ve školském zařízení zajištěna dvěma asistenty pedagoga, kteří rovněž zajišťují dětem pomoc při sebeobsluze, popř. při péči o nemocné děti a to vzhledem k umístění rodinných skupin v rozdílných patrech, k značné členitosti vnitřních prostor budovy i skladbě dětí.

Výchova dětí ke zdravému životnímu stylu je podporována činností školní jídelny, která dětem zabezpečuje stravování a pitný režim ve stanoveném rozsahu. Dále se děti stravují v jednotlivých školách, které navštěvují. V rámci nácviku dovedností potřebných pro život připravují vychovatelé za pomoci dětí dvakrát týdně večeře, obdobně jako v rodině. Zařízení využívá navýšení nákladů na nákup potravin při významných osobních příležitostech dětí.

Základní zdroje financování zařízení (dotace na přímé výdaje na vzdělávání a provozní příspěvek) doplňují dotace na rozvojové programy, přídavky na děti, přijaté platby na úhradu péče od rodičů dětí (a od některých rodičů tyto platby zařízení vymáhá). Dětský domov je aktivní a úspěšný při získávání dalších finančních prostředků, jež se mu daří získávat především ve formě sponzorských darů. Tyto navíc získané finanční prostředky umožňují domovu zajistit dětem zájmovou činnost a uhradit náklady na letní tábory a další akce. Disponibilní finanční zdroje mu umožňují realizaci školního vzdělávacího programu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vedení školského zařízení sestavuje roční plány výchovně vzdělávací činnosti, které vychází ze školního vzdělávacího programu a zahrnuje další různorodé aktivity, které pozitivně podporují rozvoj osobnosti dítěte a jsou rozpracované v týdenních programech výchovně vzdělávací činnosti pro jednotlivé rodinné skupiny. Plnění programů je kontrolováno a vyhodnocováno na pravidelných schůzkách vedení pedagogů. Osobní dokumentace každého dítěte je vedena systematicky a přehledně. Obsahuje všechny potřebné náležitosti včetně uložených opatření ve výchově, písemných souhlasů orgánu sociálně-právní ochrany dětí s dovolenkou a víkendovým pobytem. Programy rozvoje osobnosti dítěte včetně hodnocení jejich plnění a konkrétního vymezení cílů a specifikace metod, postupů a podmínek podle povahy problémů jsou na dobré úrovni. O denním provozu jsou vedeny záznamy v knize denní evidence a v elektronickém programu. Ostatní povinná dokumentace je vedena v náležité formě.

Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly, která podporují sebedůvěru, citovou stránku jejich osobnosti, aktivní přístup při zapojování se do života společnosti. Důraz je kladen na rozvoj sociability, upevňování hygienických návyků, utváření morálních postojů, norem a hodnotového systému. Dostatek prostoru je ponechán i pro osobní volno, volné činnosti dětí podle jejich vlastního výběru a pro pobyt venku. Děti jsou ve velké míře zapojovány do zájmových aktivit, které organizuje jak samotné zařízení, tak i další organizace a instituce.

Sledované činnosti v jednotlivých rodinných skupinách odrážely činnosti uvedené v týdenních programech. Skladba, organizace, cíle, náročnost a rozložení jednotlivých činností byly stanoveny přiměřeně vzhledem k věku a individuálním možnostem dětí. Primárně převažovaly dovednostní a praktické metody, při kooperativních činnostech děti prokazovaly schopnost spolupráce a vzájemné komunikace. Cíleně byl propojen rozvoj smyslového vnímání s verbální komunikací dětí. Vychovatelé vedli děti k samostatnosti,

oceňovali jejich zájem a snahu, podněcovali je k další činnosti při respektování osobního psychomotorického tempa i jejich odlišných potřeb a schopností. Snažili se najít prostor pro uplatnění každého dítěte, průběžně je hodnotili a pozitivně motivovali, vytvářeli prostor k jejich seberealizaci. Zvolený program zajišťoval vhodný poměr mezi volným a řízeným časem dětí. Vychovatelé podporovali trávení volného času také mimo zařízení v přirozeném sociálním prostředí. Děti se dostatečně věnovaly přípravě na vyučování, aktivně se podílely na činnostech souvisejících s běžným chodem zařízení, které ve velké míře simulovaly běžnou rodinu. Vychovatelé vedli děti k odpovědnosti za své denní povinnosti a podporovali je v osvojování si potřebných životních dovedností. Vztahy vychovatelů k dětem se zakládaly na respektu a porozumění. Kontrolou příslušné dokumentace školského zařízení a rozhovory s dětmi bylo zjištěno, že byly se svými právy a povinnostmi seznámeny, mají možnost se ke svému hodnocení vyjadřovat a nejsou omezovány v přijímání návštěv.

Zařízení organizuje celou řadu doplňkových aktivit, při kterých je patrné velké nasazení zaměstnanců i nad rámec jejich pracovní náplně. Jedná se o jednodenní i vícedenní akce pro děti, projektové dny, přípravy na soutěže, zapojení dětí do zájmových aktivit mimo zařízení a jiné.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Školské zařízení pravidelně hodnotí výsledky výchovy a vzdělávání, čímž podporuje rozvoj osobnosti jednotlivých dětí. Informace o výsledcích výchovy i vzdělávání dětí jsou konzultovány při každodenním kontaktu pedagogických pracovníků, v případě potřeby s externími odborníky a na týdenním komunitním setkání dětí a pracovníků zařízení s cílem co nejvhodněji nastavit další výchovně vzdělávací působení. Hodnotící systém je pro děti jasně definován. Hlavními metodami je popisná zpětná vazba, sebereflexe ve skupině dětí, slovní hodnocení a získávání výhod. Hodnotící systém je založen na motivaci a povzbuzování, na kladném přístupu k dítěti. Skládá se z denního (večerního) hodnocení, kdy vzájemná interakce a zpětná vazba mezi dětmi a dospělými je hodnocena slovně. Na základě všech záznamů jsou školní i mimoškolní výsledky dětí vyhodnocovány při společném komunitním setkání dětí a všech pedagogů jedenkrát týdně. Velký prostor je ponecháván vlastnímu sebehodnocení dětí, které je následně dospělými doplňováno a korigováno. Systém je přehledný, děti se v něm dokážou orientovat. Vyplyvá z něj i hodnocení v delším časovém horizontu. Kapesné je dětem vypláceno v souladu s příslušnými předpisy jednou týdně.

Ředitel přijímá a realizuje opatření k odstranění sociálních, zdravotních a bezpečnostních bariér dětí zde umístěných, zajišťuje jim systematickou odbornou podporu i poradenskou pomoc, která je deklarována v programech rozvoje osobnosti dítěte a realizována hlavně prostřednictvím kmenových vychovatelů. Jeden z kmenových vychovatelů je vždy klíčovým pracovníkem dětem této rodinné skupiny, včetně stanovení jeho role ve vztahu k naplňování potřeb dítěte (součást programu rozvoje osobnosti). Zařízení se při realizaci výchovně vzdělávacích aktivit snaží zohledňovat individuální potřeby dětí, míru a typ jejich postižení nebo znevýhodnění. Základní organizační jednotkou pro práci s dětmi je rodinná skupina, která je naplňována maximálně do osmi dětí. Někteří sourozenci jsou však rozděleni a umístěni do různých rodinných skupin bez závažného výchovného důvodu a dvě rodinné skupiny nejsou vytvořeny z dětí různého věku jako v běžné rodině, ale jsou věkově homogenní.

Školní poradenské služby zajišťuje ředitel jako výchovný poradce a vychovatelka jako metodička prevence. Diagnostiku dětí, které jsou zařazovány do zařízení přímo z rodiny

nebo ze zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, zajišťují psycholog a etoped spádového diagnostického ústavu. Děti jsou podporovány a provázeny ve svobodném výběru budoucí školy a kariéry respektující jejich vzdělávací možnosti. Zařízení má písemně definovány postupy, jak si mohou děti a blízké osoby dítěte stěžovat, jak je stížnost evidována a jak je s ní dále nakládáno. Jsou jim k dispozici kontaktní údaje na osoby, kterým si mohou stěžovat. Zařízení uplatňuje postupy spolupráce s jinými subjekty, např. orgány sociálně-právní ochrany dětí, školskými a zdravotnickými zařízeními, osobami odpovědnými za výchovu, policií a soudy. Školské zařízení navazuje stále nové kontakty s organizacemi a spolky, které zajišťují zájmovou činnost pro děti.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Od minulé inspekční činnosti se podařilo zkvalitnit materiální podmínky jednotlivých rodinných skupin, technického zázemí školského zařízení, vozového parku. Většina dětí začala za sponzorské finanční prostředky trávit prázdniny na zážitkových táborech.

Silné stránky

- Aktivní spolupráce s partnery při realizaci projektů velmi dobře rozvíjí a zvyšuje možnosti a kompetence dětí.
- Prostřednictvím vysoké podpory dětí v jejich zájmech jsou účinně vytvářeny potřebné návyky.
- Efektivní práce s dětmi v oblasti resocializace se pozitivně projevuje v nízkém počtu útěků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Sourozenci byli rozděleni a umístěni do různých rodinných skupin bez závažného výchovného důvodu.
- Dvě rodinné skupiny nejsou tvořeny jako v běžné rodině dětmi různého věku, jsou věkově homogenní.
- Personální zajištění nočních služeb může vzhledem k provozním podmínkám zařízení, členitosti vnitřních prostor budovy i skladbě dětí představovat v určitých situacích možné riziko.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Posílit noční dohled o dalšího pracovníka.
- Sourozence zařazovat do stejné rodinné skupiny s výjimkou závažných výchovných problémů.
- Rodinné skupiny vytvářet jako v běžné rodině, věkově heterogenní.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace ze dne 11. 9. 2001 včetně všech dodatků, poslední dodatek s č. 17 ze dne 25. 6. 2015, s účinností od 1. 9. 2015
2. Rozhodnutí MŠMT vydané s č. j. MSMT-28749/2015-2 dne 1. 9. 2015 s účinností od 1. 9. 2015 o provedení výmazu základní školy z rejstříku škol a školských zařízení
3. Jmenování pro ředitele zařízení vystavené dne 16. 5. 2014 na dobu určitou od 1. 8. 2014 do 31. 7. 2020 členem Rady Jihočeského kraje JUDr. Tomešem Vytiskou

4. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti na školní rok 2017/2018 ze dne 20. 8. 2017
5. Minimální preventivní program pro školní rok 2017/2018 ze dne 8. 9. 2017
6. Preventivní program proti šikanování ze dne 30. 5. 2016
7. Preventivní strategie rizikového chování pro období 2017-2020 ze dne 1. 9. 2017
8. Závěrečná zpráva o plnění minimálního preventivního programu za školní rok 2016/17 ze dne 30. 9. 2017
9. Vnitřní řád Dětského domova Žichovec 17 č. j. DDŽ 467/2017, s účinností od 22. 11. 2017 včetně příloh (Sankční řád, Návštěvní řád, Adaptační program, Přeprava dětí)
10. Školní vzdělávací program pro vzdělávání v Dětském domově Žichovec 17, s účinností od 1. 9. 2017
11. Osobní dokumentace dětí umístěných ve školském zařízení v době kontroly, včetně programů rozvoje osobnosti dítěte, opatření ve výchově a žádostí zákonných zástupců o povolení pobytu mimo zařízení
12. Jednací protokol vedený od 1. ledna 2017
13. Kniha úředních návštěv vedená od 7. 1. 1998
14. Kniha ostatních návštěv vedená od 11. 11. 2014
15. Výroční zpráva za školní rok 2016/2017
16. Zápis z jednání pedagogické rady od 1. 9. 2017
17. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti od 1. 9. 2017
18. Knihy denní evidence zařízení od 1. 9. 2017
19. Plán práce výchovného poradce na školní rok 2017/2018 ze dne 1. 9. 2017
20. Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2017/2018 ze dne 30. 8. 2017
21. Plán metodického sdružení vychovatelů na školní rok 2017/2018 ze dne 30. 8. 2017
22. Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků 2017-2018
23. Doklady o dosaženém vzdělání a probíhajícím studiu pedagogických pracovníků, výpisy z rejstříku trestů všech zaměstnanců, psychologická vyšetření všech pedagogických pracovníků
24. Dokumentace školy vztahující se k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví
25. Dokumentace ke školnímu stravování
26. Ekonomická dokumentace školy za roky 2016 a 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jiří Holomek, školní inspektor

Jiří Holomek v. r.

Mgr. Renáta Tvrdíková, školní inspektorka

Renáta Tvrdíková v. r.

Bc. Jiřina Svobodová, kontrolní pracovnice

Jiřina Svobodová v. r.

V Českých Budějovicích 16. 4. 2018

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Josef Peiker, ředitel školského zařízení

Josef Peiker v. r.

V Žichovci 4. 5. 2018